

Vlado Čutura

SUSRET U GODINI POSVEĆENOGA ŽIVOTA: S. KARMELA EVA DOMINKOVIĆ

»U svakom čovjeku otkriti gram zlata«

Foto: GK/V. Čutura

»Možda bih na prvo mjesto stavila ljubav prema čovjeku u potrebi i dijeljenje s drugima i drugačijima istine o Bogu i istine o čovjeku, koju sam i osobno uspijevala pronalaziti stilom življenja, napose u riječi Pisma, učenju crkvenih otaca i ne manje u Pravilu i Konstitucijama svoje redovničke zajednice«, svjedoči s. Karmela Eva Dominković, članica Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu. »Svakako da na mene i moje susestre sve do danas napose djeluju dvije sintagme: 'potreba vremena' i 'u svakom čovjeku otkriti gram zlata'. Svoje djelovanje smatram kapljicom u moru, ali da ta kapljica manjka – more bi ipak bilo još veće«, ističe s. Karmela. Rođena je u Štitaru 1. travnja 1947., a u samostan je stupila 16. srpnja 1962. Rođena je od oca Ivana i majke Terezije rođene Dominković (Firovi), kao najmlađe i četvrto dijete.

»U život sam iz obiteljskoga ozračja ponijela ljubav prema Bogu, knjizi i radu. Roditelji su nas učili ljudskoj i kršćanskoj uljudbi. Po prirodi su oboje bili radišni, vedra duha i temperamentne naravi, inteligentni i društveni, ali i odmjereni u komunikaciji. Odgajali

»Važno je da svatko od nas na svoj način pokušava svednevice živjeti mudrost zrna bačena u zemlju i da unatoč svim manjkavostima, objektivnim i subjektivnim, stavljamo na zajednički stol života osoljene zalogaje kruha kojima se vjekovno služe oni koji hoće i kada hoće.«

su nas za rad, red i svaki oblik urednosti. Cijeloga svojega života njegovali su zdrav religiozni život, napose nakon mogega odlaska u samostan. U najranijoj dobi imala sam želju biti učiteljica ili medicinska sestra. O redovničkom pozivu počela sam razmišljati u sedmom razredu. U meni su tada bili dvojaki razlozi koji su me poticali na razmišljanje o odlasku u samostan: osobni, kao i utjecaj uzora u okolini.«

Poput brojnih redovnica i redovnika koji su u samostanu djelovali u doba kad je Crkva bila od službenih vlasti izopćena, s. Karmela je upijala znanje, usavršavala se, čitala znakove vremena. »Privatno sam polagala gimnaziju u Osijeku budući da je to bilo u vremenu socijalističkoga društvenoga uređenja kada je bilo dosta poteškoća za nas redovnike kod uključivanja u redoviti školski sustav. Glazbu sam studirala na Institutu za crkvenu glazbu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu i teologiju na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu s ekvivalencijom iz religiozne pedagogije i katehetike na Katehetskom institutu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu.«

Talente oplemenjivala

Svojim glazbenim umijećem službovala je u đakovačkoj katedrali i župnoj zajednici u Vinkovcima. Kao vjeroučiteljica radila je u Rijeci na Sušačkoj gimnaziji i u Opatiji u OŠ Rikarda Katalinića Jeretova, a u crkvi sv. Jakova kao orguljašica njegovanjem liturgijskoga pjevanja. U dva mandata bila je članica Vijeća za katehizaciju Biskupske konferencije te članica Pastoralnoga vijeća i tajnica Ureda za katehizaciju i školstvo Riječko-senjske nadbiskupije. U tom svojstvu vodila je niz stručnih seminara pri povratku vjeronauka u školski sustav, a od Ministarstva prosvjete i športa 2000. promaknuta je u zvanje mentora. »Na taj sam način lomila kruh Riječi brojnim generacijama i tako kroz tri desetljeća doprinosila u zgodno i nezgodno vrijeme pokoncilskoj obnovi Crkve i društva«, svjedoči s. Karmela.

»Ni jedan dan bez povučene crte«

Prepoznatljivost samozatajne s. Karmele na brojnim je područjima, pa tako i u pisanoj riječi. »Stjecajem okolnosti u potrebama vremena svoje sam radove u biti davala kao pomoć onim bogotražiteljima koje sam susretala u svojoj svakidašnjici, odnosno onima koji su me tražili«, kazala je. »Tu suradnju i osobno sudjelovanje gledam kao osobno svjedočenje svojega kršćanskoga i redovničkoga poziva, ali jednako tako i življenja karizme svoje redovničke zajednice u smislu promicanja apostolata pisane riječi budući da je od osnutka družbe u zajednici njegovana kultura pisane riječi, kako od utemeljitelja družbe o. Teodozija Florentinija, švicarskoga kapucina, tako i od suutemeljiteljice družbe bl. M. Terezije Scherer.«

Vođena redovničkim pravilom »Ni jedan dan bez povučene crte«, s. Karmela objavila je i niz prepoznatljivih priloga u brojnim glasilima, uređivala je publikacije, autorica je prepoznatljivih djela za širu javnost, poput EKO katoličkoga kalendara. Osim brojnih autorskih djela, članaka i pjesama, niz godina surađivala je na radiopostajama u Rijeci, Opatiji i Đakovu u emisijama »Katolički vidici«, »Pronađi sebe«, »Mala jutarnja meditacija«, »Radio zornica« i »Dobre vibracije«.

Od 2001., sukladno karizmi družbe i poslanju njene redovničke zajednice, povjereno joj je zauzimanje za promicanje franjevačke duhovnosti, odnosno oblikovanje Terezijina kruga. U tom svojstvu radila je tri godine na kanonskom utemeljenju Mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnoga reda bl. M. Terezije Scherer, suutemeljiteljice Milosrdnih sestara svetoga Križa, i 2004. imenovana je prvom duhovnom asistenticom

Franjevačkoga svjetovnoga reda. List Milosrdnih sestara sv. Križa »U znaku križa« uređivala je od 2002. do 2014.

Ogovarajući na pitanje koliko redovništvo odgovara današnjim pastoralnim društvenim izazovima, s. Karmela ističe da se uvijek može više, bolje i dublje. »Međutim sigurno je da se ne samo svaka redovnička družba, nego i svaki član, odnosno članica osobno zauzimaju na bezbroj načina svojom molitvom, radom i trpljenjem. Važno je da svatko od nas na svoj način pokušava svednevice živjeti mudrost zrna bačena u zemlju i da unatoč svim manjkavostima, objektivnim i subjektivnim, stavljamo na zajednički stol života osoljene zalogaje kruha kojima se vjekovno služe oni koji hoće i kada hoće.«

Po uzoru na prve kršćane

Socijalnu osjetljivost s. Karmela svjedoči u svakom svom djelovanju, za što ističe da je vodi ljubav prema Bogu i čovjeku. »Zanimljiva je pojava da mnogi ljudi, pa i kršćani, naglašavaju i ističu svoja zapažanja u smislu životne sigurnosti samostanaca. Ako se površinski baci pogled, možda bi čak moglo biti takvo poimanje donekle i točno. Međutim, ovisi što se poima pod sigurnošću u ovozemnim svekolikim nesigurnostima? Ne može se služiti dvojici gospodara. Mnogima zacijelo neuvjerljivo zvuči prokušana, a u naše vrijeme zaboravljena istina o providonosnom Božjem djelovanju, kao i o Isusovim obećanjima onima koji sve ostave. Riječ je o životnim stajalištima, izboru, opredjeljenju, povjerenju u Boga i jednih prema drugima. Samostanci imaju potrebno za život kako bi mogli što uspješnije dijeliti sebe i tako biti za druge već prema svojim sposobnostima i od Boga primljenim darovima, koji se dijeljenjem umnožavaju. Jednako tako po uzoru na prve kršćane međusobno dijele zajednička dobra prema onoj koliko tko treba, a ne onoliko koliko tko zaradi, što znači da među nama nema siromašnih i bogatih. Osim toga trošimo onoliko koliko možemo, a ne onoliko koliko bismo htjeli ili željeli.«

Siromah siromahu

S. Karmela kaže da svaka redovnička osoba, ma gdje bila i ma kojoj družbi pripadala, nastoji u svojem životu i djelovanju makar na skroman način uprisutniti nešto od onoga što su i kako su govorili i činili utemeljitelji nadahnuti evanđeljem. Promičući program Terezijina kruga, napose mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnoga reda bl. M. Terezije, s. Karmela navodi da se sve temelji na zdravoj duhovnosti i evanđeoskoj poruci: »Vjera bez djela je mrtva«, odnosno: »Što god ste učinili jednomu od ove moje braće, meni ste učinili.« Tu je duhovna pomoć – kao pomoć onim kršćanicima koji traže i žele produbiti svoju osobnu vjeru i molitveno iskustvo. S. Karmela svakoga 16. u mjesecu organizira hodočasnički dan bl. M. Tereziji, zatim molitveni vez razasut diljem Hrvatske, oratorij sv. Križa, molitveno čitanje Božje riječi, Dan tišine – kontemplativnu subotu, dvomjesečne duhovne vježbe prema modelu duhovnih vježba u svakidašnjici. Na mjesečnoj skupštini za članove Franjevačkoga svjetovnoga reda osvrt je na učinjeno – posjet bolesnima i nemoćnima, kao i ostale humanitarne akcije – napose humanitarnu akciju »Siromah siromahu«. Kako ističe, s razlogom tako naslovljenu jer sve financijski pokrivaju milodarima i osobnim sredstvima sudionika akcije. Tu je još među projektima GROW pokret koji je na svjetskoj razini namijenjen osobama s težim životnim iskustvima, a temelji se na tronošcu: istina, karakter, prijateljstvo.